ECLI:LV:ADAT:2017:1109.A420243615.2.S

ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A420243615
AA43-0209-17/25

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2017.gada 9.novembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente I.Juhņeviča-Knoka,
tiesneses S.Gintere un S.Liniņa

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz valsts AS „Privatizācijas aģentūra" pieteikumu par Rīgas domes 2015.gada 16.jūnija lēmuma Nr.2-30/RD-15-1574-nd atcelšanu daļā, sakarā ar valsts AS „Privatizācijas aģentūra" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 16.decembra spriedumu daļā.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) 2015.gada 13.februāra maksāšanas paziņojumu par nekustamā īpašuma nodokli 2015.gadam Nr.PIPN-15-263118-mp/PIP-15-1244-AL/5-7 (turpmāk – Maksāšanas paziņojums) valsts AS „Privatizācijas aģentūra" (turpmāk – pieteicēja) aprēķināts nekustamā īpašuma nodoklis par 2015.gadu cita starpā par:

1) zemes vienības /adrese/, kadastra apzīmējums /numurs/, (turpmāk - zeme /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/)), platība 1587 m^2, 530730/539790 domājamām daļām, piemērojot nodokļa likmi 1% apmērā no kadastrālās vērtības - 769,29 *euro*;

2) nekustamā īpašuma /adrese/, kadastra Nr./numurs/, sastāvā ietilpstošās dzīvojamās ēkas, kadastra apzīmējums /numurs/(turpmāk – ēka /adrese/), platības daļu 142,51 m^2 (t.i., par dzīvokļiem Nr.6 , Nr.16, Nr.21, Nr.23 un tiem piekrītošajām koplietošanas telpām), piemērojot nodokļa likmi 0,2% apmērā no kadastrālās vērtības - 43,15 *euro*, zemes vienības, kadastra apzīmējums /numurs/(turpmāk - zeme /adrese/), platības daļu 397 m^2 (t.i., par dzīvokļiem Nr.6, Nr.16, Nr.21 un Nr.23 piekrītošo zemes vienības platības daļu), piemērojot nodokļa likmi 1% apmērā no kadastrālās vērtības - 94,56 *euro*.

3) ēku /adrese/, kadastra apzīmējums /numurs/(turpmāk – ēka /adrese/), platība 59,10 m^2, piemērojot nodokļa likmi 0,2% apmērā no kadastrālās vērtības - 15,01 *euro*;

4) dzīvojamās ēkas /adrese/, kadastra Nr. /numurs/, kadastra apzīmējums /numurs/(turpmāk – ēka /adrese/), 1/8 domājamo daļu, t.i., 86,05 m^2, piemērojot nodokļa likmi 1,5% apmērā no kadastrālās vērtības - 82,77 *euro*;

Pieteicēja Maksāšanas paziņojumu daļā apstrīdēja Pārvaldē.

Ar Pārvaldes 2015.gada 16.aprīļa lēmumu Nr.PIP-15-4658-nd (turpmāk – Sākotnējais lēmums) atcelts Maksāšanas paziņojums daļā par ēku /adrese/, par laika periodu no 2015.gada 1.aprīļa līdz 31.decembrim, samazinot nekustamā īpašuma nodokli par 11,25 *euro*. Maksāšanas paziņojums par pārējiem iepriekš minētajiem nekustamajiem īpašumiem atstāts negrozīts.

Ar Pārvaldes 2015.gada 12.jūnija lēmumu Nr.PIP-15-7461-nd atcelts Maksāšanas paziņojums daļā par zemes /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/), 7580/539790 domājamām daļām (par dzīvokļiem Nr.111 un Nr.142 piekrītošajām domājamām daļā no zemes vienības), samazinot nekustamā īpašuma nodokli par 10,99 *euro*. Maksāšanas paziņojums par pārējiem iepriekš minētajiem nekustamajiem īpašumiem atstāts negrozīts.

Pieteicēja Sākotnējo lēmumu daļā apstrīdēja Rīgas domē (turpmāk – Dome).

[2] Ar Domes 2015.gada 16.jūnija lēmumu Nr.2-30/RD-15-1574-nd (turpmāk – Lēmums) Sākotnējais lēmums (kopā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Pārvaldes 2015.gada 12.jūnija lēmumu Nr.PIP-15-7461-nd) apstrīdētajā daļā atstāts negrozīts. Lēmums attiecībā uz nodokļa aprēķinu par apstrīdētajiem un šajā lietā pārsūdzētajiem nekustamajiem īpašumiem pamatots ar turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[2.1] Par pieteicējas iebildumiem par nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu par ēku /adrese/ norādīts, ka līdz 2015.gada 12.martam Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/Latvijas valsts Centrālās dzīvojamo māju privatizācijas komisijas personā nostiprinātas īpašuma tiesības uz minēto nekustamo īpašumu. A r 2002.gada 23.decembra pirkuma līgumu nekustamais īpašums tika privatizēts. Saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 48.panta pirmo daļu par brīdi, kad ir pabeigts privatizācijas process, uzskatāms brīdis, kad nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā. Latvijas valsts Centrālās dzīvojamo māju privatizācijas komisijas personā īpašuma tiesības uz minēto nekustamo īpašumu ir izbeigušās ar zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2015.gada 12.marta lēmumu, tādējādi pieteicēja uzskatāma par nekustamā īpašuma nodokļa maksātāju par nekustamo īpašumu par laika periodu no 2015.gada 1.janvāra līdz 31.martam.

[2.2] Par nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu par zemi /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/), norādīts, ka saskaņā ar zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2003.gada 6.augusta lēmumu Latvijas valsts Centrālās dzīvojamo māju privatizācijas komisijas personā nostiprinātas īpašuma tiesības uz minēto zemi, kas funkcionāli saistīta ar divām daudzdzīvokļu dzīvojamām ēkām (kadastra apzīmējumi /numurs/un /numurs /). Latvijas valsts Centrālās dzīvojamo māju privatizācijas komisijas personā īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu, kura sastāvā ietilpst divas minētās dzīvojamās ēkas, ir nostiprinātas ar zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2002.gada 15.augusta lēmumu.

Pamatojoties uz likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 1.panta pirmo daļu un 2.panta pirmo, piekto un astoto daļu, par dzīvojamās ēkas /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) dzīvokļiem Nr.96, Nr.102, Nr.111, Nr.142 un Nr.184 piekrītošajām 16640/539790 domājamām daļā no zemes /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/), ir uzskatāms pārvaldnieks. Savukārt pieteicēja ir uzskatāma par nekustamā īpašuma nodokļa maksātāju par 523150/539790 domājamām daļām.

Dzīvokļi Nr.5, Nr.36, Nr.43, un Nr.47 ietilpst dzīvojamās ēkas /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) sastāvā. Minētā dzīvojamā ēka funkcionāli ir saistīta ar zemes vienību /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) un zemes vienību /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/). Ņemot vērā minēto un faktu, ka dzīvojamā ēka /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) funkcionāli nav saistīta ar zemi /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/), pieteicējai nekustamā īpašuma nodokļa aprēķins par dzīvoklim Nr.5, Nr.36, Nr.43, un Nr.47 piekrītošo zemi /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) nav veikts.

[2.3] Par nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu par 1/8 domājamo daļu no ēkas /adrese/ norādīts, ka pieteicēja nav pievienojusi dokumentus, kas apliecinātu, ka ar /pers. G/ ir noslēgts ēkas pārvaldīšanas līgums. Līdz ar to pieteicēja ir uzskatāma par nekustamā īpašuma nodokļa maksātāju par 1/8 domājamo daļu no minētās ēkas.

[2.4] Pieteicēja ar dzīvokļu īpašnieku biedrību /Nosaukums B/ nav noslēgusi ēkas /adrese/ neprivatizētās daļas pārvaldīšanas līgumu. Tādējādi dzīvokļu īpašnieku biedrība /Nosaukums B/ nav uzskatāma par mājas neprivatizētās daļas pārvaldnieku. Pieteicēja ir uzskatāma par nekustamā īpašuma nodokļa maksātāju par ēkas /adrese/ dzīvokļiem Nr.21, Nr.23 un tiem piekrītošajām koplietošanas telpām un piekrītošo zemes vienību platību daļu.

[3] Pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu, lūdzot atcelt Lēmumu daļā. Pieteikums pamatots ar šādiem argumentiem.

[3.1] Ir atceļams pieteicējai aprēķinātais nekustamā īpašuma nodoklis daļā par zemes /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) 18960/315630 (3690/315630+5230/315630+3620/315630+6420/315630) domājamām daļām (dzīvokļiem Nr.5, Nr.36, Nr.43, un Nr.47 piekrītošās daļas no kopīpašuma). Maksāšanas paziņojums par nekustamā īpašuma nodokli jānosūta pārvaldniekam – biedrībai „Dzīvokļu īpašnieku biedrība Ierīķu 36".

Nav pamatots atbildētāja norādītais, ka dzīvojamā māja (kadastra apzīmējums /numurs/) funkcionāli nav saistīta ar zemi /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/). Zeme ir funkcionāli saistīta ar divām daudzdzīvokļu mājām /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/un /numurs/), kuras ierakstītas zemesgrāmatu nodalījumā Nr./numurs/ kā vienots īpašums ar kadastra Nr./numurs/. Saskaņā ar 1999.gada 14.decembrī Nekustamā īpašuma valsts kadastra (turpmāk – Kadastrs) informācijas sistēma reģistrēto robežplānu dzīvojamās mājas ar kadastra Nr./numurs/atrodas uz zemes gabaliem ar kadastra apzīmējumiem /numurs/ un /numurs/. Minēto dzīvojamo ēku funkcionāli piesaistītā zemesgabala sastāvā ietilpst arī zeme /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/).

[3.2] Nekustamā īpašuma nodokļa maksātājs par valstij piederošās ēkas /adrese/ 1/8 domājamo daļu (par dzīvokli Nr.9., Nr.14. un Nr.18 liters Nr.002) ir daudzdzīvokļu mājas pārvaldnieks /pers. H/. Saskaņā ar Kadastra informācijas sistēmā reģistrēto informāciju minētie dzīvokļi ir nodoti īpašumā līdz dzīvojamās mājas privatizācijai konkrētām fiziskajām personām.

[3.3] Pieteicēja apstrīd nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu ēkai un zemei /adrese/ daļā par dzīvokļiem Nr.21 un Nr.23, jo nodokļa maksātājs par tiem ir biedrība /Nosaukums B/.

[3.4] Pieteicējai nav nekustamā īpašuma nodokļa maksātāja par ēku /adrese/, jo mājas privatizācija tika pabeigta līdz Centrālās dzīvojamo māju privatizācijas komisijas likvidācijai 2004.gada 1.jūlijā.

Pieteicēja nav jāatbild par nekustamā īpašuma nodokļa maksājumu veikšanu par dzīvojamām mājām (dzīvokļu īpašumiem), kuras neatrodas tās valdījumā, ir privatizētas un kuru pircēji savas īpašuma tiesības nav nostiprinājuši zemesgrāmatā.

[4] Administratīvā rajona tiesa ar 2015.gada 16.decembra spriedumu noraidīja pieteicējas pieteikumu. Spriedums motivēts šādi.

[4.1] Tiesa secināja, ka lietā ir strīds par pienākumu maksāt nekustamā īpašuma nodokli par nekustamajiem

īpašumiem, kurus pieteicēja privatizācijas procesa ietvaros pārdevusi trešajām personām, kuras savas īpašuma tiesības nav reģistrējušas zemesgrāmatā. Lietā nav strīda, ka strīdus īpašuma objekti, par kuriem pašvaldība ir aprēķinājusi pieteicējai nekustamā īpašuma nodokli, zemesgrāmatā ir nostiprināti uz pieteicējas vārda. Pieteicēja uzskata, ka tā nav atzīstama par nekustamā īpašuma nodokļa maksātāju par šiem objektiem.

[4.2] Saskaņā ar likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 2.panta pirmo daļu nekustamā īpašuma nodokli maksā Latvijas vai ārvalstu fiziskās un juridiskās personas un uz līguma vai citādas vienošanās pamata izveidotas šādu personu grupas vai to pārstāvji, kuru īpašumā, tiesiskajā valdījumā vai – šajā likumā noteiktajos gadījumos – lietošanā ir nekustamais īpašums. Šā likuma 2.panta otrā daļa paredz, ka par nekustamā īpašuma īpašnieku šā likuma izpratnē uzskatāma persona, kuras īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu ir nostiprinātas zemesgrāmatā.

Tādējādi likums vispārīgi pienākumu maksāt nekustamā īpašuma nodokli ir noteicis tā īpašniekam, kura īpašuma tiesības ir nostiprinātas zemesgrāmatā.

Minētā likuma 2.panta piektā daļa paredz, ka nekustamā īpašuma nodokli par valstij piederošo nekustamo īpašumu maksā persona, uz kuras vārda nekustamais īpašums ierakstīts zemesgrāmatā. Ja likumā ir noteikta persona, kurai valstij piederošais nekustamais īpašums nodots lietošanā, nekustamā īpašuma nodokli maksā persona, kurai uz likuma pamata noteiktas īpašuma lietošanas tiesības.

Tas nozīmē, ka par nekustamā īpašuma nodokļa par valsts īpašumā esošu nekustamo īpašumu nodokļa maksātājs ir institūcija, kuras personā nekustamais īpašums ir nostiprināts zemesgrāmatā (*sk. Augstākās tiesas 2013.gada 13.decembra sprieduma lietā SKA-935/2013 6.punktu*).

Likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 2.panta astotā daļa noteic, ka nekustamā īpašuma nodokli par daudzdzīvokļu dzīvojamo māju (tās daļu), kas ierakstīta zemesgrāmatā uz valsts vai pašvaldības vārda, un valstij vai pašvaldībai piederošo vai piekritīgo zemi, uz kuras šī māja atrodas, maksā daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas pārvaldnieks, kas nekustamā īpašuma nodokļa maksājumus iekasē no šo dzīvojamo māju (tās daļu) īrniekiem, nomniekiem vai personām, kuras īpašuma tiesības uz dzīvojamo māju (tās daļu) ieguvušas līdz dzīvojamās mājas privatizācijai, kā arī no dzīvokļu īpašumu tiesiskajiem valdītājiem (līdz nekustamā īpašuma reģistrēšanai zemesgrāmatā) papildus noteiktajai īres maksai, nomas maksai vai daudzdzīvokļu mājas apsaimniekošanas maksai.

Tādējādi likumdevējs ir noteicis īpašu kārtību nekustamā īpašuma nodokļa maksāšanai gadījumā, ja valsts īpašuma tiesības ir nostiprinātas uz daudzdzīvokļu dzīvojamo māju, paredzot, ka šādā gadījumā nekustamā īpašuma nodokli maksā daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas pārvaldnieks, kas to iekasē no īrniekiem, nomniekiem vai personām, kuras īpašuma tiesības uz dzīvojamo māju (tās daļu) ieguvušas līdz dzīvojamās mājas privatizācijai, kā arī no dzīvokļu īpašumu tiesiskajiem valdītājiem (līdz nekustamā īpašuma reģistrēšanai zemesgrāmatā).

Likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 4.panta 1.[1]daļā noteikts, ka nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanai izmanto Kadastra informācijas sistēmā reģistrētos datus.

Saskaņā ar likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 7.panta pirmās daļas 3.punktu, ja tiek privatizēts vai atsavināts valsts vai pašvaldības īpašums, īpašuma tiesību ieguvējs nekustamā īpašuma nodokli maksā ar nākamo mēnesi pēc tam, kad iegūtas īpašuma tiesības.

Atbilstoši likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 7.panta trešās daļas 3.punktam nekustamā īpašuma nodokļa maksāšanas pienākums izbeidzas ar nākamo mēnesi pēc tam, kad izbeigušās valsts vai pašvaldības nekustamā īpašuma lietošanas vai nomas tiesības.

Interpretējot sistēmiski 7.panta pirmās daļas 3.punktu un trešās daļas 3.punktu, tiesa secināja, ka gadījumos, ja tiek privatizēts vai atsavināts valsts vai pašvaldības īpašums, īpašuma tiesību ieguvējs nekustamā īpašuma nodokli maksā ar nākamo mēnesi pēc tam, kad iegūtas īpašuma tiesības, līdz ar to pienākums maksāt nekustamā īpašuma nodokli saistāms ar īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā.

[4.3] Atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 29.maija rīkojuma Nr.353 „Par Būvniecības, enerģētikas un mājokļu valsts aģentūras likvidāciju" 2.2.1.3.apakšpunktam pieteicēja līdz 2009.gada 1.jūlijam pārņem aģentūras funkciju: valsts dzīvojamo māju privatizācijas pabeigšanu saskaņā ar likumu „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju".

Saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 48.panta pirmo daļu par privatizētā objekta īpašnieku atzīstams tikai tas, kas par tādu ierakstīts zemesgrāmatā. Privatizētais objekts reģistrējams un īpašuma tiesības nostiprināmas zemesgrāmatā Zemesgrāmatu likumā un likuma „Par nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatās" noteiktajā kārtībā. Savukārt minētā panta ceturtajā daļā noteikts, ka īpašuma tiesības nostiprināmas uz noslēgtā pirkuma līguma pamata, izņemot šā likuma 49.pantā minēto gadījumu. Pirkuma līgumā fiksētie īpašuma apgrūtinājumi, parādi un tiesību nodrošinājumi ierakstāmi zemesgrāmatā atzīmju veidā.

Tādējādi par brīdi, kad attiecībā uz nekustamā īpašuma objektiem ir pabeigts privatizācijas process, uzskatāms brīdis, kad nekustamā īpašuma īpašnieki (ieguvēji) nostiprina īpašuma tiesības zemesgrāmatā.

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2002.gada 23.septembra lēmumu zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/Latvijas valstij Centrālās dzīvojamo māju privatizācijas komisijas personā nostiprinātas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese/ (kadastra Nr./numurs/) un ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2015.gada 12.marta lēmumu īpašuma tiesības izbeigušās. Ņemot vērā, ka līdz 2015.gada 12.martam kā nekustamā īpašuma īpašniece bija reģistrēta Latvijas valsts Centrālās dzīvojamo māju privatizācijas komisijas personā, pieteicēja bija nekustamā īpašuma nodokļa maksātāja laika periodā no 2015.gada 1.janvāra līdz 2015.gada 31.martam.

[4.4] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2003.gada 6.augusta lēmumu

zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/Latvijas valstij Centrālās dzīvojamo māju privatizācijas komisijas personā nostiprinātas īpašuma tiesības uz zemi /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/), kas funkcionāli saistīta ar divām daudzdzīvokļu dzīvojamām ēkām /adrese/ (kadastra apzīmējumi /numurs/un /numurs/).

[4.5] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2002.gada 15.augusta lēmumu zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/Latvijas valstij Centrālās dzīvojamo māju privatizācijas komisijas personā nostiprinātas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese/ (kadastra Nr./numurs/), kura sastāvā ietilpst divas dzīvojamās ēkas (kadastra apzīmējumi /numurs/un /numurs/).

Atbilstoši Kadastra informācijas sistēmas datiem uz zemes /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) atrodas dzīvojamā ēka /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/), kuras sastāvā ietilpst dzīvokļu īpašumi Nr.96, Nr.111, Nr.142, Nr.102 un Nr.184. Dzīvokļiem Nr.96, Nr.111 un Nr.142 nav atvērti atsevišķi zemesgrāmatas nodalījumi.

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2012.gada 23.maija lēmumu zemesgrāmatu nodalījumā Nr./numurs/ Rīgas pilsētas pašvaldībai nostiprinātas īpašuma tiesības uz dzīvokļa īpašumu /adrese/ (kadastra Nr./numurs/), kura sastāvā ietilpst dzīvoklis Nr.102 un kopīpašuma 2680/539790 domājamās daļas no daudzdzīvokļu mājas.

A r 2012.gada 18.jūlija lēmumu zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/Rīgas pilsētas pašvaldībai ir nostiprinātas īpašuma tiesības uz dzīvokļa īpašumu /adrese/ (kadastra Nr./numurs/), kura sastāvā ietilpst dzīvoklis Nr.184 un kopīpašuma 3810/539790 domājamās daļas no daudzdzīvokļu mājas.

Atbilstoši Kadastra informācijas sistēmas datiem dzīvokļiem Nr.96, Nr.102, Nr.111, Nr.142 un Nr.184 piekrīt 16640/539790 domājamās daļas no zemes /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/). Tādejādi par nekustamā īpašuma nodokļa maksātāju par dzīvokļiem Nr.96, Nr.102, Nr.111, Nr.142 un Nr.184 piekrītošajām 16640/539790 domājamām daļām no zemes /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) ir uzskatāms pārvaldnieks. Pieteicēja ir uzskatāma par nekustamā īpašuma nodokļa maksātāju par 523150/539790 (1 - 16640/539790) domājamām daļām no zemes /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/).

Savukārt, tā kā pieteicējas norādītie dzīvokļi Nr.5, Nr.36, Nr.43 un Nr.47 ietilpst dzīvojamās ēkas /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) sastāvā, kas funkcionāli ir saistīta ar zemes vienībām /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) un /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/), bet funkcionāli nav saistīta ar zemi /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/), pieteicējai nekustamā īpašuma nodokļa aprēķins par šiem dzīvokļiem piekrītošo zemi /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) nav veikts.

[4.6] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2014.gada 3.decembra lēmumu zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/pieteicējai nostiprinātas īpašuma tiesības uz 1/8 domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese/ (kadastra Nr./numurs/), kura sastāvā ietilpst divstāvu dzīvojamā ēka (liters Nr.4 a; kadastra apzīmējums /numurs/) un divas palīgceltnes – šķūņi (kadastra apzīmējums /numurs/un /numurs/).

Atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 10.panta otrajai daļai dzīvojamās mājas īpašnieks uzdod pārvaldniekam pārvaldīšanas uzdevumu, rakstveidā noslēdzot ar viņu dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgumu. Tā kā pieteicējas apgalvojumam, ka ar /pers. G/ būtu noslēgts 1/8 domājamās daļas no ēkas /adrese/ pārvaldīšanas līgums, nav pierādījumu, pieteicēja ir uzskatāma par nekustamā īpašuma nodokļa maksātāju par 1/8 domājamo daļu no minētās ēkas.

[4.7] Ar 1999.gada 8.jūnija lēmumu zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/Latvijas valstij Centrālās dzīvojamo māju privatizācijas komisijas personā nostiprinātas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese/ (kadastra Nr./numurs/), kura sastāvā ietilpst zeme un divstāvu dzīvojamā ēka /adrese/ (liters Nr.4) ar 28 dzīvokļu īpašumiem, kopējā platība 527,94 m^2. Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesnešu lēmumiem zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/laika periodā no 2000.gada 10.jūlija līdz 2013.gada 26.aprīlim daļai dzīvokļu īpašumu atvērti atsevišķi zemesgrāmatas nodalījumi un īpašuma tiesības uz tiem nostiprinātas citām personām. Atbilstoši Kadastra informācijas sistēmas datiem uz 2015.gada 1.janvāri dzīvokļiem Nr.21 un Nr.23 nav atvērti atsevišķi zemesgrāmatu nodalījumi.

Tiesa secināja, ka konkrētajā gadījumā nav piemērojama likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 2.panta astotā daļa, jo lietā nav pierādījumu tam, ka pieteicējas īpašumā esošie dzīvokļi ir izīrēti, iznomāti vai būtu personas, kas īpašuma tiesības uz tiem ieguvušas līdz dzīvojamās mājas privatizācijai. Turklāt pieteicējas īpašuma tiesības uz strīdus dzīvokļiem ir nostiprinātas zemesgrāmatā. Tāpat likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 6.panta piektā daļa noteic, ja nekustamā īpašuma nodokļa maksātājs pilnvaro citu personu veikt nekustamā īpašuma nodokļa maksājumus par valstij piederošu vai piekritīgu nekustamo īpašumu, tad nekustamā īpašuma nodokļa maksātājs ar rakstveida iesniegumu par to paziņo pašvaldībai, kuras administratīvajā teritorijā atrodas nekustamais īpašums. Ievērojot to, ka pieteicēja nav pilnvarojusi dzīvojamās mājas apsaimniekotāju veikt nekustamā īpašuma nodokļa maksājumus par valstij piederošu nekustamo īpašumu un par to nav informējusi pašvaldību, dzīvokļu īpašnieku biedrība /Nosaukums B/ nav uzskatāma par mājas neprivatizētās daļas pārvaldnieku. Pieteicēja ir uzskatāma par nekustamā īpašuma nodokļa maksātāju par nekustamā īpašuma /adrese/ (kadastra Nr./numurs/), sastāvā ietilpstošās ēkas /adrese/ dzīvokļiem Nr.21, Nr.23 un tiem piekrītošajām koplietošanas telpām un piekrītošo zemes vienību platību daļu.

[4.8] Attiecībā uz argumentu, ka pieteicējai nav jāatbild par nekustamā īpašuma nodokļa maksājumu veikšanu par dzīvojamām mājām (dzīvokļu īpašumiem), kuras neatrodas tās valdījumā, ir privatizētas un kuru pircēji savas īpašuma tiesības nav nostiprinājuši zemesgrāmatā, tiesa norādīja, ka īpašuma objekta atsavinātājam ir tādas pašas iespējas iesniegt nostiprinājuma lūgumu zemesgrāmatā, kādas ir tā ieguvējam, šādā veidā pabeidzot sakārtot ar īpašuma tiesību pāreju saistītos jautājumus.

[5] Pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 16.decembra spriedumu daļā par nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu par zemes /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) 1890/315630 domājām daļām (kas attiecas uz dzīvokļiem Nr.5, Nr.36, Nr.43 un Nr.47), ēkas /adrese/ 1/8 domājamām daļām un ēkas un zemes /adrese/ daļu, kas attiecas uz dzīvokļiem Nr.21 un Nr.23. 2016.gada 27.aprīlī un 2017.gada 13.septembrī tiesā saņemti pieteicējas papildu paskaidrojumi.

Apelācijas sūdzībā un papildu paskaidrojumos norādīti šādi argumenti.

[5.1] Par nodokļa aprēķinu zemei /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) pieteicēja papildus pieteikumā minētajam norāda, ka tiesa nepamatoti atzinusi, ka māja ar kadastra apzīmējumu /numurs/funkcionāli nav saistīta ar zemi /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/).

Dzīvokļu Nr.5, Nr.36, Nr.43 un Nr.47 ieguvēji ir tiesiskie valdītāji, kas savas īpašuma tiesības nav nostiprinājuši zemesgrāmatā. Tā kā dzīvojamo māju /adrese/ (kadastra apzīmējumi /numurs/u n /numurs/) pārvaldnieks ir biedrība „Dzīvokļu īpašnieku biedrība Ierikļu 36", tā ir nekustamā īpašuma nodokļa maksātājs.

Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/dzīvojamām mājām ir funkcionāli piesaistīta zeme, kas sastāv no zemes vienībām ar kadastra apzīmējumiem /numurs/, /numurs/, /numurs/ un /numurs/. Zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs/ietilpst nekustamā īpašuma ar kadastra Nr./numurs/sastāvā un 2017.gada 21.aprīlī ierakstīta Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/uz Latvijas valsts vārda pieteicējas personā. 2017.gada 14.jūnijā nekustamā īpašuma ar kadastra Nr./numurs/sastāvam pievienotas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs/un /numurs/.

Ņemot vērā, ka māju privatizācija uzsākta ar 2003.gada 12.jūlija lēmumu, atbilstoši likuma „Par valsts uz pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 7.panta otrajai daļai un 84.pantam zeme gabals ar kadastra apzīmējumu /numurs/ir nododams īpašumā dzīvojamo māju esošo dzīvokļu īpašumu īpašniekiem bez atlīdzības, par to slēdzot atsevišķu vienošanos, vai atbilstoši likuma „Par valsts uz pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 53.panta pirmajai daļai, slēdzot zemesgabala ar kadastra Nr./numurs/domājamo daļu nomas līgumu. Līdz ar to dzīvojamās mājas /adrese/ dzīvokļu īpašnieki ir zemes gabala ar kadastra apzīmējumu /numurs/lietotāji un nekustamā īpašuma nodokļa par zemesgabalu maksātāji.

Saskaņā ar likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 2.panta piekto daļu, 7.pantu un pārejas noteikumu 3.punktu uz zemes /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) esošo dzīvojamo māju īpašnieki ir attiecīgā zemesgabala domājamo daļu lietotāji, un tiem ir pienākums patstāvīgi veikt nekustamā īpašuma nodokļa samaksu Domei.

[5.2] Par nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu ēkai /adrese/ pieteicēja paskaidro, ka saskaņā ar Ministru kabineta 2003.gada 4.septembra rīkojumu Nr.563 nekustamā īpašuma daļa (1/8 domājamās daļas no nekustamā īpašuma, jeb dzīvoklis Nr.9, Nr.14 un Nr.18 literā Nr.002) ir nodota privatizācijai Centrālajai dzīvojamo māju privatizācijas komisijai. Minētie dzīvokļi ir nodoti īpašumā līdz dzīvojamās mājas privatizācijai konkrētām fiziskām personām, kuru īpašuma tiesības ir reģistrētas Nekustamā īpašuma valsts kadastrā, kas ir pielīdzināma reģistrācijai zemesgrāmatā. Līdz ar to šo personu pienākums ir noslēgt mājas pārvaldīšanas līgumu atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 5.panta ceturtajai daļai. Savukārt pārvaldnieka pienākums ir pieteikties pašvaldībā kā nekustamā īpašuma nodokļa maksātājam.

Turklāt atbilstoši ierakstiem zemesgrāmatā attiecīgās personas ir uz dzīvokli Nr.9 nostiprinājušas īpašuma tiesības 2015.gada 12.oktobrī, uz dzīvokli Nr.14 - 2015.gada 6.oktobrī un uz dzīvokli Nr.18 - 2015.gada 12.oktobrī.

[5.3] Nekustamā īpašuma nodokļa maksātājs par valstij piederošo daļu no ēkas un zemes /adrese/, kas attiecas uz dzīvokļiem Nr.21 un Nr.23, ir pārvaldnieks - biedrība /Nosaukums B/, kuram nekustamā īpašuma nodoklis ir jāiekasē no dzīvokļa valdītāja līdz brīdim, kad nostiprinātas tā īpašuma tiesības zemesgrāmatā.

Ņemot vērā, ka Pārvalde ar 2015.gada 18.septembra maksāšanas paziņojumu Nr.PIPN-15-288202-mp/PIP-15-1244-AL/5-7 ir veikusi pārrēķinu par 2015.gada 4 mēnešiem (septembri – decembri), kā arī ar 2016.gada 11.marta lēmumu Nr.PIP-16-3166-nd/5-7/16-1521-AL ir atcēlusi pieteicējai aprēķināto nekustamā īpašuma nodokli 2015.gadam par attiecīgo pārsūdzēto ēkas un zemes platības daļu, pieteicēja piekrīt, ka tiesiskais strīds par minēto nekustamo īpašumu ir izbeidzies, un pieteicēja neiebilst tiesvedības izbeigšanai šajā daļā, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 282.panta 7.punktu.

[6] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa administratīvo lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[7] Administratīvā apgabaltiesa, izvērtējusi procesa dalībnieku argumentus kopsakarā ar lietā esošajiem pierādījumiem, atzīst, ka apelācijas sūdzība ir daļēji pamatota un pieteikums ir apmierināms daļā.

[8] Ar Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 16.decembra spriedumu pieteikums noraidīts. Pieteicēja ir iesniegusi apelācijas sūdzību par spriedumu daļā par nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu par zemes /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) daļu, ēkas /adrese/ daļu un ēkas un zemes /adrese/ daļu. Dome tiesas spriedumu nav pārsūdzējusi.

Līdz ar to spriedums nepārsūdzētajā daļā, kas saistīts ar nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu par ēku /adrese/, ir stājies spēkā un apgabaltiesa atkārtoti šo pieteikuma daļu neizskata.

[9] Administratīvajā apgabaltiesā 2016.gada 4.aprīlī saņemts Domes pilnvarotās personas iesniegums ar lūgumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 287.panta 7.punktu izbeigt tiesvedību lietas daļā par nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu ēkas un zemes /adrese/ daļai, jo Pārvalde ir veikusi pārrēķinu un atcēlusi aprēķināto nekustamā īpašuma nodokli.

Administratīvajā apgabaltiesā 2016.gada 27.aprīlī saņemts pieteicējas viedoklis par tiesvedības izbeigšanu lietas daļā par pārsūdzētā nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu ēkas un zemes /adrese/ daļai. Pieteicēja norādījusi, ka tiesiskais strīds attiecībā uz minēto nekustamo īpašumu ir izbeidzies un pieteicēja neiebilst tiesvedības izbeigšanai.

Administratīvā procesa likuma 282.panta 7.punkts noteic, ka tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ja tiesiskais strīds, kas bija par pamatu pieteikuma iesniegšanai tiesā, izbeidzies, piemēram, iestādei atceļot pārsūdzēto administratīvo aktu.

Pārbaudot lietas materiālus, apgabaltiesa konstatē, ka Pārvalde ir atcēlusi pārsūdzēto nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu par ēkas un zemes /adrese/ daļu. Tādējādi nav pamata tiesvedības turpināšanai, un ierosinātā tiesvedība šajā daļā ir izbeidzama, jo attiecīgais tiesiskais strīds ir izbeidzies.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 284.pantu, ja tiesvedība izbeigta, atkārtota vēršanās tiesā pret to pašu atbildētāju par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata nav pieļaujama.

[10] Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturtā daļa noteic, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa, izvērtējot Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 16.decembra sprieduma motivāciju, atzīst, ka pirmās instances tiesas sprieduma pamatojums attiecībā uz pārsūdzēto nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu par zemes /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) daļu ir pareizs un pilnībā pietiekams, apgabaltiesa pievienojas tā motivācijai un to neatkārto (*sk. šā sprieduma 4.1.-4.2 un 4.5.punkts*).

[11] Atbildot uz apelācijas sūdzībā un pieteicējas papildus paskaidrojumos ietvertajiem apsvērumiem par nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu par zemes /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) 18960/315630 domājām daļām (kas attiecas uz dzīvokļiem Nr.5 , Nr.36 , Nr.43 un Nr.47), Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka izskatāmās lietas priekšmets ir nekustamā īpašuma nodokļu aprēķins par 2015.gadu. Līdz ar to konkrētajā lietā, nosakot nekustamā īpašuma nodokļa maksāšanas pienākumu, ir vērtējama faktiskā un tiesiskā situācija, kas pastāvēja 2015.gadā. Secīgi lietā nav izšķirošas nozīmes pieteicējas 2017.gada 13.septembra paskaidrojumos norādītajam par ierakstiem Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumos, kas 2017.gadā izdarīti saistībā ar zemi /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) un dzīvojamām ēkām /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/un /numurs/).

Šajā lietā ir būtiski, ka pieteicēja pieteikumā tiesai, sniedzot paskaidrojumus pirmās instances tiesas sēdē, kā arī apelācijas sūdzībā prasa atcelt pieteicējai aprēķināto nekustamā īpašuma nodokli daļā par zemes /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) 18960/315630 domājamām daļām, kas ir tieši dzīvokļiem Nr.5, Nr.36, Nr.43, un Nr.47 piekrītošās domājamās daļas no kopīpašuma. Taču, kā pamatoti ir secinājusi pirmās instances tiesa, pieteicējai ar pārsūdzēto Maksāšanas paziņojumu un Lēmumu nav aprēķināts nekustamā īpašuma nodoklis par minētajiem dzīvokļiem piekrītošu zemes /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) domājamo daļu.

Atbilstoši Maksāšanas paziņojumā (ņemot vērā Pārvaldes atcelto daļu) norādītajam pieteicējai aprēķināts nekustamā īpašuma nodoklis par 2015.gadu par zemes /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) 523150/539790 domājamām daļām. Norādītais kopējais domājamo daļu skaits atbilst atsevišķi dzīvojamās ēkas /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) kopējam domājamo daļu skaitam (*skat. Kadastra informācijas sistēmas izdruku un Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodalījuma Nr./numurs/ 1.daļas 1.iedaļas 2.1. un 166.1.punktu; lietas 1.sējuma 115.lapa un 120.-131.lapa*). Savukārt norādītais domājamo daļu skaits, par kuriem konkrētajā gadījumā aprēķināts nekustamā īpašuma nodoklis, atbilst šīs ēkas sastāvā esošajiem dzīvokļiem, izņemot dzīvokļus Nr.96, Nr.102, Nr.111, Nr.142 un Nr.184, piekrītošo domājamo daļu skaitam.

Savukārt pieteicējas norādītie dzīvokļi Nr.5 , Nr.36 , Nr.43 un Nr.47 neietilpst minētajā dzīvojamā ēkā. Šie dzīvokļi ietilpst dzīvojamās ēkas /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/; kopā 315630 domājamās daļas) sastāvā. Pašvaldība, uzskatot, ka dzīvojamā ēka /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) nav funkcionāli saistīta ar zemi /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/), ar Maksāšanas paziņojumu un Lēmumu saistībā ar šiem dzīvokļiem piekrītošu zemes daļu vispār nav noteikusi pieteicējai pienākumu maksāt nekustamā īpašuma nodokli par zemi /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/). Tādējādi tiesai nav pamats atcelt to, ko pašvaldība nav noteikusi.

Vienlaikus apgabaltiesa atzīst, ka pieteicējai noteikto nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu par 2015.gadu par zemi /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) var ietekmē tas, vai pareizi ir noteikts domājamo daļu sastāvs. Proti, vai zeme /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) ir saistīta tikai ar vienu dzīvojamo ēku /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) vai arī ar dzīvojamo ēku /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/), un nekustamā īpašuma nodokļa apmērs nosakāms atbilstoši abu dzīvojamo ēku domājamo daļu attiecībai. Taču pieteicēja nav izteikusi iebildumus par aprēķināto nodokļa apmēru par zemes /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) domājamām daļām, kas ir ēkas /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) dzīvokļiem piekrītošās domājamās daļas no kopīpašuma.

Apgabaltiesa nepiekrīt pieteicējas apsvērumam, ka pirmās instances tiesa nepareizi konstatēja, ka dzīvojamā ēka /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) nav funkcionāli saistīta ar zemi /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/). No lietas materiāliem (*lietas 1.sējuma 148.-149.lapa*) un publiski pieejamās Kadastra informācijas sistēmas (*sk. datus www.kadastrs.lv*) ir konstatējams, ka uz zemes /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) ir izvietota dzīvojamā ēka /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/), bet dzīvojamā ēka /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) nav izvietota. Apgabaltiesa nekonstatē zemesgrāmatu ierakstus, kas apliecina, ka 2015.gadā ēka /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) ir bijusi

funkcionāli saistīta ar zemi /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/). Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodalījumā Nr./numurs/ un Nr./numurs/ (lietas *1.sējuma 120.-131.lapa*) nav šādu ierakstu. Sākotnēji atbilstoši robežplānam (*lietas 1.sējuma 87.-88.lapa*) un zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs/ 1.daļas 1.iedaļas 1.2.ierakstam (kas izdarīts saskaņā ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2002.gada 15.augusta lēmumu) ēku nekustamajam īpašumam ir noteikta saistība ar zemes gabalu /adrese/ ar kadastra apzīmējumu /numurs/un /numurs/. Vēlāk zemes gabals /adrese/ ar kadastra apzīmējumu /numurs/ir sadalīts. Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2003.gada 6.augusta lēmumu zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/Latvijas valstij Centrālās dzīvojamo māju privatizācijas komisijas personā atsevišķi nostiprinātas īpašuma tiesības uz zemi /adrese/, Rīgā (kadastra apzīmējums /numurs/). Taču zemesgrāmatā nav izdarīti ieraksti, ka ēka ar kadastra apzīmējumu /numurs/ir funkcionāli saistīta ar zemi /adrese/ ar kadastra apzīmējumu /numurs/. Arī pieteicēja nav iesniegusi citus pierādījumus, kas šādu funkcionālu saistību apstiprinātu. Minētais un pieteicējas paskaidrotais par 2017.gadā īstenotu pieteicējas rīcību un izdarītajiem grozījumiem Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/, nosakot dzīvojamām ēkām /adrese/ funkcionāli piesaistīto zemi, norāda, ka šāda dzīvojamā ēkas /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) funkcionālā saistība ar zemi /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/) nebija noteikta 2015.gadā.

[12] Par pārsūdzēto nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu par ēkas /adrese/ 1/8 domājamo daļu (par dzīvokli Nr.9, Nr.14 un Nr.18), Administratīvā apgabaltiesa konstatē un secina turpmāk minēto.

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2001.gada 19.septembra lēmumu zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/Latvijas valstij Finanšu ministrijas personā nostiprinātas īpašuma tiesības uz ēku /adrese/ (kadastra Nr./numurs/) 1/8 domājamo daļu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2003.gada 4.septembra rīkojumu Nr.536 „Par valsts dzīvojamo māju nodošanu privatizācijai" ēkas /adrese/ daļa (dzīvoklis Nr.9., Nr.14. un Nr.18 literā Nr.002) nodota privatizācijai Centrālajai dzīvojamo māju privatizācijas komisijai.

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2014.gada 3.decembra lēmumu zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/pieteicējai nostiprinātas īpašuma tiesības uz 1/8 domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese/ (kadastra Nr./numurs/), kura sastāvā ietilpst arī ēka /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs/).

Līdz dzīvojamās mājas privatizācijai dzīvoklis N.9 bija nodots īpašumā /pers. N/, dzīvoklis Nr.14 - /pers. O/, bet dzīvoklis Nr.18 – sākotnēji /pers. P/, bet vēlāk, pamatojoties uz dāvinājuma aktu, /pers. R/ (*lietas 1.sējuma 106., 204.-205.lapa*). Lietā nav strīda par tā reģistrāciju Nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistrā.

Pieteicēja 2015.gada 1.septembrī ar /pers. N/ ir noslēgusi līgumu par dzīvokļa īpašuma Nr.9 /adrese/, Rīgā pārdošanu (*lietas 1.sējuma 164.lapa*). Pieteicēja 2015.gada 4.septembrī ir noslēgusi līgumu ar /pers. O/ par dzīvokļa īpašuma Nr.14 /adrese/, Rīgā pārdošanu un līgumu ar /pers. R/ par dzīvokļa īpašuma Nr.18 /adrese/ pārdošanu (*lietas 1.sējuma 165.-166.lapa*) . /pers. O/ īpašuma tiesības ir nostiprinājis zemesgrāmatā 2015.gada 6.oktobrī, bet /pers. N/ un /pers. R/ 2015.gada 12.oktobrī (*lietas 1.sējuma 207.-209.lapa*).

Likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 2.panta astotā daļa noteic, ka nekustamā īpašuma nodokli par daudzdzīvokļu dzīvojamo māju (tās daļu), kas ierakstīta zemesgrāmatā uz valsts vai pašvaldības vārda, maksā daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas pārvaldnieks, kas nekustamā īpašuma nodokļa maksājumus iekasē no šo dzīvojamo māju (tās daļu) īrniekiem, nomniekiem vai personām, kuras īpašuma tiesības uz dzīvojamo māju (tās daļu) ieguvušas līdz dzīvojamās mājas privatizācijai, kā arī no dzīvokļu īpašumu tiesiskajiem valdītājiem (līdz nekustamā īpašuma reģistrēšanai zemesgrāmatā) papildus noteiktajai īres maksai, nomas maksai vai daudzdzīvokļu mājas apsaimniekošanas maksai.

Ievērojot to, ka visi minētie dzīvokļi ar tiem piekrītošu mājas koplietošanas daļu, kas atrodas valsts īpašumā esošajā īpašuma daļā, 2015.gadā bija nodoti personām īpašumā līdz dzīvojamās mājas privatizācijai, nekustamā īpašuma nodokļa maksātājs ir daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas pārvaldnieks.

Vispārīgi saskaņā ar privatizāciju reglamentējošām tiesību normām personas, kurām šie dzīvokļi bija nodoti īpašumā līdz dzīvojamās mājas privatizācijai, līdz īpašumu tiesību nostiprināšanai zemesgrāmatā 2015.gada oktobrī bija uzskatāmi par dzīvojamās mājās domājamo daļu tiesiskajiem valdītājiem jeb konkrētā nekustamā īpašuma lietotājiem likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 2.panta piektās daļas izpratnē.

Savukārt atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 1.panta 2.punktam (*šeit un turpmāk tiesību normu redakcijā, kāda bija spēkā 2015.gadā*) šā likuma izpratnē dzīvojamās mājas īpašnieks ir dzīvojamās mājas īpašnieks vai valsts dzīvojamās mājas valdītājs. Dzīvojamās mājas īpašnieks ir arī dzīvokļa īpašuma īpašnieks.

Minētā likuma 4.panta 1.punkts noteic, ka viens no dzīvojamās mājas pārvaldīšanas principiem ir pārvaldīšanas procesa nepārtrauktība, kas nodrošina dzīvojamās mājas lietošanas īpašību (kvalitātes) saglabāšanu visā tās ekspluatācijas laikā. Savukārt likuma 5.panta pirmā un otrā daļā noteic, ka dzīvojamās mājas pārvaldīšanas nodrošināšana (tajā skaitā ar dzīvojamās mājas pārvaldīšanu saistītu lēmumu pieņemšana, darījumu slēgšana) ir dzīvojamās mājas īpašnieka pienākums; ar dzīvojamās mājas pārvaldīšanu saistīti lēmumi dzīvokļu īpašumu mājā tiek pieņemti likumā par dzīvokļa īpašumu noteiktajā kārtībā.

Dzīvokļa īpašuma likuma 6.panta otrā daļa noteic, ka dzīvokļa īpašums ir nodibināts līdz ar tā ierakstīšanu zemesgrāmatā, un šā likuma 8.panta pirmā daļa noteic, ka dzīvokļa īpašnieks ir persona, kas ieguvusi dzīvokļa īpašumu un īpašuma tiesības nostiprinājusi zemesgrāmatā.

Dzīvokļa īpašuma likuma 8.panta otrā daļa noteic, ka līdz dzīvokļa īpašuma reģistrēšanai zemesgrāmatā uz dzīvokļa īpašuma ieguvēju attiecas visas šā likuma normas, kas nosaka dzīvokļa īpašnieka tiesības, pienākumus un atbildību,

izņemot tās likumā noteiktās tiesības, kuras dzīvokļa īpašuma ieguvējs iegūst pēc dzīvokļa īpašuma reģistrēšanas zemesgrāmatā.

Savukārt likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 73.[8]panta pirmā daļa noteica, ka dzīvoklis, mākslinieka darbnīca, neapdzīvojamā telpa un to īpašnieki līdz dzīvojamās mājas privatizācijai tiek reģistrēti Kadastra reģistrā. Kadastra reģistrā reģistrējamas arī ķīlas tiesības, kas nodibinātas uz dzīvokļa īpašumu, un citi dzīvokļa īpašuma apgrūtinājumi. Reģistrācija Kadastra reģistrā pēc juridiskām sekām pielīdzināma reģistrācijai zemesgrāmatā.

Ievērojot minēto tiesisko regulējumu, apgabaltiesa secina, ka ēkas /adrese/ 1/8 domājamo daļu (par dzīvokli Nr.9, Nr.14 un Nr.18) faktiskie lietotāji ir dzīvokļu īpašnieki, kuru īpašuma tiesības uz dzīvojamās mājas domājamo daļu līdz māju privatizācijas pabeigšanai ir reģistrētas Kadastra informācijas sistēmā, un šāda īpašumu tiesību reģistrācija pēc juridiskām sekām saskaņā ar tiesību normu ir pielīdzināma reģistrācijai zemesgrāmatā. Līdz ar to šādiem dzīvojamo māju daļu īpašniekiem (kuri faktiski lieto dzīvojamo māju daļas – dzīvokļus ar mājas koplietošanas telpām) ir saistoši arī Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma normas, tostarp likuma 5.panta pirmajā daļā noteiktais pienākums par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas nodrošināšanu, kas var tikt realizēts, ieceļot pārvaldnieku vai apsaimniekotāju.

Līdz ar to apgabaltiesa secina, ka Domei, ja attiecīgais pārvaldnieks nebija pieteicies pašvaldībā kā nekustamā īpašuma nodokļa maksātājs, nolūkā noskaidrot par nekustamā īpašuma samaksu par 2015.gadu atbildīgo personu, bija jāvēršas pie personām, kuras ieguvušas īpašumā esošo dzīvokļu īpašuma tiesības līdz dzīvojamo māju privatizācijai, nolūkā noskaidrot apsaimniekotāju vai pārvaldnieku, ar kuru šie faktiskie uz valsts vārda ierakstītā nekustamā īpašuma daļas lietotāji ir noslēguši apsaimniekošanas līgumu, un attiecīgi noteikt par nekustamā īpašuma samaksu atbildīgo personu.

Ievērojot to, ka pieteicēja dzīvokļus un mājas koplietošanas telpas pati ne faktiski, ne tiesiski nelieto, un šie strīdus īpašumā esošie dzīvokļi ir nodoti īpašumā līdz dzīvojamo māju privatizācijai, kas personām, kas ieguvušās šādas tiesības, izraisa juridiskas sekas, kas pielīdzināmas sekām, kādas ir īpašuma koroborēšanas (ierakstīšanas zemesgrāmatā) gadījumā, nav pamata prasīt no pieteicējas dzīvojamās mājas daļas apsaimniekošanas vai pārvaldīšanas līguma noslēgšanu, kā arī secīgi nekustamā īpašuma nodokļa samaksu.

Līdz ar to apgabaltiesa atzīst, ka šajā daļā pieteikums un apelācijas sūdzība ir pamatota, un Lēmums šajā daļā ir prettiesisks un atceļams ar tā pieņemšanas dienu.

[13] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, vai tiesvedība lietā izbeigta, pamatojoties uz šā likuma 282.panta 7.punktu, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Tā kā pieteikums daļā ir apmierināts, kā arī pieteikuma daļā ir izbeigta tiesvedība, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 282.panta 7.punktu, no Rīgas pilsētas pašvaldības par labu pieteicējai piespriežama pieteicējas samaksātā valsts nodeva par pieteikumu par lietas ierosināšanu 28,46 *euro* un par apelācijas sūdzību 56,91 *euro*, kopā 85,37 *euro*.

Ministru kabineta 2013.gada 12.februāra noteikumu Nr.85 „Kārtība, kādā administratīvajā lietā iemaksā, atmaksā un atlīdzina valsts nodevu un iemaksā un atmaksā drošības naudu" 13.punkts noteic, ka valsts nodevu atlīdzina mēneša laikā pēc pieteicēja iesnieguma saņemšanas iestādē Administratīvā procesa likuma 126.pantā minētajos gadījumos no tās iestādes budžeta līdzekļiem, kura attiecīgajā administratīvajā lietā bijusi pieaicināta atbildētāja pusē.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 282.panta 7.punktu, 307. un 309.pantu, 328.panta 1.[1] daļu, 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

apmierināt valsts AS „Privatizācijas aģentūra" pieteikumu par Rīgas domes 2015.gada 16.jūnija lēmuma Nr.2-30/RD-15-1574-nd atcelšanu daļā.

Atcelt Rīgas domes 2015.gada 16.jūnija lēmumu Nr.2-30/RD-15-1574-nd daļā par nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu par dzīvojamās ēkas /adrese/, kadastra Nr. /numurs/, kadastra apzīmējums /numurs//8 domājamo daļu.

Izbeigt tiesvedību valsts AS „Privatizācijas aģentūra" pieteikuma daļā par Rīgas domes 2015.gada 16.jūnija lēmuma Nr.2-30/RD-15-1574-nd atcelšanu daļā par aprēķināto nekustamā īpašuma nodokli par dzīvojamās ēkas /adrese/, kadastra apzīmējums /adrese/, un zemes vienības /adrese/, kadastra apzīmējums /numurs/, dzīvokļiem Nr.21 un Nr.23 piekrītošo platības daļu.

Noraidīt valsts AS „Privatizācijas aģentūra" pieteikumu pārējā daļā.

Piespriest no Rīgas pilsētas pašvaldības par labu valsts AS „Privatizācijas aģentūra" samaksāto valsts nodevu 85,37 *euro* apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente I.Juhņeviča-Knoka

Tiesneses S.Gintere

S.Liniņa